

Inka 35 vuotta Lapsi itsenäisesti

Olen pienestä saakka ajatellut saavani lapsen tai lapsia aikuisena. Mielikuvissani näin perinteisen kahden vanhemman perheen. Perheen perustamisen aika olisi kuitenkin vasta opiskelujen ja työn saamisen jälkeen, ei kuitenkaan hirvittävän vanhana. Harrastusten kautta olen ollut myös koko nuoruuden ja varhaisaikuisuuden lasten ja nuorten kanssa tekemisissä, ja heidän kanssaan oleminen on tuntunut aina luontevalta.

“Minulla ei ollut mitään varteenotettavaa puolisoehdokasta, mutta pelko siitä, etten saisikaan lasta kyti mielessä.”

Olin noin 3-kymppinen, kun aloin kokemaan “biologisen kellon tikitystä”. Minulla ei ollut mitään varteenotettavaa puolisoehdokasta, mutta pelko siitä, etten saisikaan lasta kyti mielessä. Olin uutisissa nähnyt puhuttavan itsellisten naisille tehtävistä lahjasoluhoidoista, jotka tulivat julkisen sektorin varoin maksettavaksi vuonna 2019. Tämä mahdollisti yksinäisen naisen tai naisparin hedelmöityshoidot myös ilman suurta taloudellista sijoitusta hoitoihin. Hoidot tulivat maksamaan vain poliklinikkamaksujen verran.

“Tukiverkoston pohdinta olisi suotavaa kaikille vanhemmuutta harkitseville, ei vain naispareille tai itsellisille äideillen.”

Oma lahjasoluprosessini henkilökohtaisen päätöksen jälkeen lähti liikkeelle oman terveysaseman omalääkärin vastaanottokäynnistä. Terveyskeskuksen lääkäri teki haastattelun ja gynekologisen tutkimuksen, jonka jälkeen hän kirjasi lähetteen lapsettomuuspolille. Muutaman kuukauden kuluttua menin ensikäynnille vastaanotolle, ja välissä oli otettu verikokeita kuukautiskierron selvittämiseksi. Prosessin aikana kävin lahjasoluneuvonnassa, eli juttelemasta asiasta myös psykologin ja sosiaalityöntekijän kanssa. Neuvonnassa käsiteltiin omaa tukiverkostoa, taloudellisia asioita, motiiveja ja elämäntilannettani ylipäätään. Kaiken kaikkiaan nämä oli hyvässä hengessä käytyjä keskusteluja, joiden tarkoitus on herätellä pohtimaan omaa tilannettani sekä tulevan vanhemmuuden että lapsen näkökulmasta. Tukiverkoston pohdinta olisi suotavaa kaikille vanhemmuutta harkitseville, ei vain naispareille tai itsellisille äideille. Kaikille vanhemmille tulee tilanteita, että tarvitsee toisinaan apua omien voimavarojen, töiden, harrastusten tai vaikkapa sairastumisen vuoksi. Tukiverkkona voi toimia omat vanhemmat, ystävät, naapurit tai vaikkapa yhteiskunnan tarjoamat palvelut, mutta mahdollisuutta ja omaa suhtautumista avun pyytämiseen ja vastaanottamiseen on hyvä pohtia jo ennen lasta.

Tutkimusten ja keskustelujen jälkeen sain hoitopäätöksen, eli olin lahjasoluhoidon kriteerit täyttävä henkilö, ja minulle alettiin etsimään sopivaa siittiöiden luovuttajaa. Lahjoittaja koetetaan valita niin, että syntyvä lapsi muistuttaisi mahdollisimman paljon ominaisuuksiltaan perhettä, johon hän syntyy. Siittiöiden luovuttajasta sain tietää vain likimääräisen pituuden sekä silmien ja hiusten värin.

Koska lapsettomuusongelmani johtui ainoastaan siittiösolujen puutteesta, lähdettiin hoitoja tekemään omaan luonnolliseen kiertoon ilman mitään lääkkeitä. Kotona seurasin kierron keskivaiheen lähestyessä ovulaation lähestymistä. Kun ovulaatio sitten oli, menin vastaanotolle inseminaatiota varten. Inseminaatioissa pakastettuja ja sulatettuja siittiösoluja ruiskutetaan ohuella katetrilla kohtuonteloon emättimen kautta. Tästä eteenpäin homma toimiikin sitten kuten yhdynnässäkin, eli hedelmöittyminen tapahtuu sitten munanjohtimessa. Olin onnekas, ja lapsi sai alkunsa heti ensimmäisestä inseminaatiosta. Raskaus sujui normaalisti ja syntyi terve lapsi

“Minulla ei ole oikeutta saada tietää lahjoittajan henkilöllisyyttä, mutta lapsella on siihen oikeus tultuaan täysi-ikäiseksi, mikäli hän haluaa”

Vielä lapsi on niin pieni, ettei lapsen kanssa ole vielä keskusteltu siitä, miten hän on saanut alkunsa, mutta tulen sen kyllä hänelle kertomaan. Minulla ei ole oikeutta saada tietää lahjoittajan henkilöllisyyttä, mutta lapsella on siihen oikeus tultuaan täysi-ikäiseksi, mikäli hän haluaa. Sukusolujen lahjoittajalla puolestaan ei ole oikeutta selvittää onko hänen sukusoluillaan saatu aikaan lapsi, eikä hänellä ole oikeuksia tai velvollisuuksia syntyvän lapsen suhteen. Samalta luovuttajalta voidaan käyttää sukusoluja korkeintaan viiteen eri perheeseen.

Minulla olisi mahdollisuus saada julkisin varoin maksettu lahjasoluhoido myös toiseen lapseen. Julkisen sektorin sukusolupankeista voi tehdä sisarvarauksen sen luovuttajan sukusoluihin, joiden avulla esikoinenkin on saanut alkunsa, näin ollen kahdella lapsella olisi samojen vanhempien perimä. Vielä en ole kuitenkaan tehnyt päätöstä siitä, haluaisinko toisen lapsen vai en. Hoitopäätös täytyy olla tehtynä ennen kuin täytän 40, mikäli haluan julkiselta puolelta hoitoja saada.

“Olen tyytyväinen siihen, että lähdin prosessiin mukaan, sillä hoidot sinänsä olivat helppoja ja niiden avulla sain haaveilemani lapsen. Elämä lapsen kanssa on ollut odotuksieni mukaista. Olen tyytyväinen myös siihen, että ehdin elämään itsenäistä aikaa ilman lasta. Koen, että tämä oli minulle oikea aika tulla äidiksi. Mikäli voisin nyt tällä kokemuksella kertoa nuorelle itselleni jotain, kehottaisin elämään rohkeasti oman näköistä elämää ja pohtimaan vaihtoehtoja myös perinteisen ydinperhemallin ulkopuolelta, mikäli se ei tunnu sopivan itselle.”